

“De wereld is een gevaarlijke plek, niet vanwege degenen die kwaad doen, maar vanwege degenen die het zien en niets doen.”

- Albert Einstein -

Kindermishandeling is het doen en laten van ouders, of anderen in soortgelijke positie ten opzichte van een kind, dat een ernstige aantasting of bedreiging vormt voor de veiligheid en het welzijn van het kind.

De definitie hieronder staat in de jeugdwet: *“Kindermishandeling is elke vorm van voor een minderjarige bedreigende of gewelddadige interactie van fysieke, psychische of seksuele aard die de ouders of andere personen ten opzichte van wie de minderjarige in een relatie van afhankelijkheid of van onvrijheid staat, actief of passief opdringen, waardoor ernstige schade wordt berokkend of dreigt te worden berokkend aan de minderjarige in de vorm van fysiek of psychisch letsel.”*

Niets doen is geen optie!

Kindermishandeling betreft kinderen van 0 tot 19 jaar. Ook ongeboren baby's vallen onder de definitie. De combinatie kinderen en huiselijk geweld betekent altijd kindermishandeling. De handelwijze bij huiselijk geweld of een vermoeden daarvan is hetzelfde als bij kindermishandeling.

Hieronder staat de Meldcode, een stappenplan, bij het vermoeden of het signaleren van kindermishandeling.

¹ De aandachtsfunctionaris voor Openbaar Onderwijs Westerwolde is Willemien van Beek.

De vijf afwegingsvragen

Hieronder staan de vijf afwegingsvragen en beslissingen in de stappen vier en vijf van de Meldcode voor het Onderwijs, zoals op de vorige pagina aangegeven.

1. VERMOEDEN WEGEN

Ik heb de stappen 1 tot en met 3 van de Meldcode doorlopen en...

- ...op basis van deze doorlopen stappen is er geen actie nodig: dossier vastleggen en sluiten.
- ...ik heb een sterk vermoeden van huiselijk geweld en/of kindermishandeling. Ik stel het bevoegd gezag van Openbaar Onderwijs Westerwolde (OOW) op de hoogte en ga verder naar afwegingsvraag 2.

2. VEILIGHEID

Op basis van de stappen 1 tot en met 4 van de Meldcode schatten wij als school (IB-er, aandachtsfunctionaris en bevoegd gezag) in dat er sprake is van acute en/of structurele onveiligheid:

- **NEE** -> ga verder naar afwegingsvraag 3.
- **JA** of **TWIJFEL** -> direct (telefonisch) (anoniem) melding doen bij Veilig Thuis. De afwegingen hierna worden met Veilig Thuis doorlopen.

3. HULP

Ben ik, als intern begeleider (IB-er) of aandachtsfunctionaris, in staat om effectieve hulp te bieden of te organiseren en kan de dreiging voor mogelijk huiselijk geweld en kindermishandeling afgewend worden?

- **NEE** -> melden bij Veilig Thuis, die binnen vijf werkdagen een besluit neemt en terugkoppelt naar de melder.
- **JA** -> ga verder naar afwegingsvraag 4.

4. HULP

Aanvaarden de betrokkenen de hulp zoals in afwegingsvraag 3 is georganiseerd en zijn zij bereid zich actief in te zetten?

- **NEE** -> melden bij Veilig Thuis.
- **JA** -> hulp in gang zetten, termijn afspreken waarop effect meetbaar of merkbaar moet zijn. Zo concreet mogelijk maken en documenteren. Spreek af wie welke rol heeft en benoem een casemanager. Spreek af welke taken alle betrokkenen en specifiek de casemanager heeft, zodat de verwachtingen voor iedereen helder zijn. Leg vast, voer uit en ga verder met afwegingsvraag 5.

5. RESULTAAT

Leidt de hulp binnen de afgesproken termijn tot de afgesproken resultaten ten aanzien van de veiligheid, het welzijn en/of het herstel van de direct betrokkenen?

- **NEE** -> melden bij Veilig Thuis.
- **JA** -> hulp afsluiten met vastgestelde afspraken over het monitoren (spreek een nazorgtraject af, leg termijnen en verwachtingen vast) van de veiligheid van alle betrokkenen.

De Meldcode

De Meldcode, het stappenplan, ondersteunt professionals bij vermoedens van huiselijk geweld of kindermishandeling, ongeacht de verblijfsstatus van de betrokkenen. De stappen moeten dus ook worden gezet als het om vermoedens van geweld gaat waarbij mensen zijn betrokken zonder geldige verblijfspapieren, of die in een asielprocedure zitten. Sinds 1 juli 2013 zijn professionals verplicht de Meldcode te gebruiken bij vermoedens van geweld in huiselijke kring. Een meldcode is iets anders dan een meldplicht. Bij een meldplicht moet de professional zijn vermoeden van geweld altijd melden bij andere instanties.

Wanneer je als professional een vermoeden van kindermishandeling hebt, kan dat ook gedefinieerd worden als ernstige opvoedingsproblemen of pedagogische onmacht van ouders. Het woord op zich is niet belangrijk, de consequenties wel. De zorgen om het kind zijn reden voor actie. Ook als er geen sprake is van kindermishandeling, maar bijvoorbeeld wel van ernstige opvoedingsproblemen verdienen kind en ouders steun en hulp.

De meldnormen

Het doen van een melding bij Veilig Thuis van mogelijk huiselijk geweld of kindermishandeling is een professionele norm en als zodanig noodzakelijk:

- Meldnorm A > In ALLE gevallen van acute onveiligheid en/of structurele onveiligheid.
- Meldnorm B > In alle ANDERE gevallen waarin de aandachtsfunctionaris meent dat zij, gelet op haar competenties, haar verantwoordelijkheden en haar professionele grenzen, in onvoldoende mate effectieve hulp kan bieden of kan organiseren bij (risico's op) huiselijk geweld en/of kindermishandeling.
- Meldnorm C > Als een aandachtsfunctionaris die hulp biedt of organiseert om betrokkenen te beschermen tegen (het risico op) huiselijk geweld en/of kindermishandeling constateert dat de onveiligheid niet stopt of zich herhaalt.

Begrippen en definities

Acute onveiligheid >	Een persoon is in direct fysiek gevaar, diens veiligheid is de komende dagen niet gegarandeerd en hij of zij heeft direct bescherming nodig.
Structurele onveiligheid >	Er is sprake van herhaling of voortduren van onveilige situaties of van geweld.
Disclosure >	Slachtoffers die uit zichzelf een beroepskracht om hulp vragen of zich uiten bij (mogelijk) huiselijk geweld en/of kindermishandeling.

Privacy

Op 25 mei 2018 is de nieuwe privacywetgeving (AVG) van kracht geworden. De AVG is een algemeen kader dat niet inspeelt op specifieke situaties, zoals een vermoeden van kindermishandeling. Daarom geldt als algemene regel dat een specifieke wet voor een bepaalde sector prevaleert boven de algemene norm van de AVG. Dat geldt dus bijvoorbeeld voor de Wetten PO, VO, Leerplichtwet en dergelijke. De wet Meldcode gaat dus ook voor de AVG. Het recht om dossier aan te maken en te melden bij Veilig Thuis is dus onverminderd van toepassing.

Voor meer informatie zie de websites *Samen Veilig* en *Veilig Thuis Groningen*. De links naar de websites zijn:

- Samen Veilig | <http://www.handelingsprotocol.nl/bo-utrecht>
- Veilig Thuis Groningen | <https://www.vooreenveiligthuis.nl/>

Belangrijke telefoonnummers

Centrum voor Jeugd, Gezin en Veiligheid (CJGV)	0599 320 121
Veilig Thuis	0800 2000
Raad voor kindbescherming	050 751 2000 (alleen bij acuut gevaar)
Crisis meldpunt Groningen	050 523 9200 (na kantoor tijden en in het weekend)
Politie	0800 8844 of 112 (alleen in nood)